

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap. A DEBRECZENI SZABADELVÉPÁRT KOZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

öt hasábos petitsor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s több ízben megjelenő hirdetéseknek leengedés történik.

Előfizetési feltételek: helyben hazhoz horra vagy vidékre postán küldve: Évesre 10 ft.

Debreczen augusztus 28.

Nagyon sokszor hallottuk már közjogi ellenzékünk ajkairól a tiltakozás hangját, hogy ők szinte érzik a honfiumi kötelesség szem elől nem tévesztendő érzetét az állam háztartás egyensúlyának helyreállítására.

Bármily jogosult felsembevessél velsetünk a közjogi ellenzék számi s erkölcsi minoritása iránt, mégis el kell ismernünk, hogy a megnevezésnek a működése él, hogy meg van az a közjogi ellenzék aránylatok következtetés opponálásában, mely egyformán irányul a kormány minden intézkedései ellen.

Igen, igazgatnak. Nagy szó, de azért mi nem vonjuk vissza. S ha megengedjük is, hogy nem igazatnak számszámdekosan (mert ki volna eléggé fekete lelkű, eléggé Ephiates, hogy hazája veszedelmében a megmentésre ezelő intézkedések ellen küzdjön diestelenül?) de igazatnak tudatlanságból, elfogult párdühből, vagy hát — legyünk loyálisak — meggondolatlanságból. Akárhogyan, a tény maga megvan: az igazgat!

Ha elmondtuk ezt számtalanszor, elmondhatjuk ma ismét, midőn val gyűlöletük sugalmazását követve, ismét a coruptió mellett kószolnak.

Persze igen jó alkalom erre az a dőfzetés. A Barch-korszak szomorúan hagyományos opponálás az önkényes adók ellen megszüle a maga visszahatását ott, hol már nem jogosult, az alkotmányos formák között. Hiába beszélünk szebbnél szebb dieticákat, hiába firkáljuk össze egy magazin minden irható papirosát, megmarad azon állítás igazsága, hogy a nép adót fizetni nem szeret. Nem érzi-e téren eléggé kötelességét? s ha érzi is, sokkal közelebb áll hozzá saját zsebe, mint magasabb érdekek.

Ily körülmények között mi volna a sajtó feladata? Mi volna más, mint a józan logika meggyőző erejével hatni oda, hogy a népet felvilágosítsa kötelességének nemmes hivatásáról, hogy okosan informáljon.

Mi tettük ezt, mi hangsúlyoztuk ezt mindig, hangsúlyoztuk legközelebb a pénzügyminiszter mult havi körrendelete alkalmából. De kérjük: tette ezt az ellenzéki sajtó? Dehogyan tette. Az ellenzéki sajtó már akkor valami nagy hazafias virtust talált abban, hogy a „harásról”, „koldus tarisznyáról”, „kormányzsarnok-ságról” beszéljen, s a kormányt szidja, piszkolja, gyanusítja, midőn az épen az adót kéri.

Beszéltünk mi akkor is eleget. De hát a falon nem marad a borsó. Az ellenzéki sajtó nem jobb most, mint volt akkor.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

NÉPSZERŰ NEMZETGAZDASZATI TANULMÁNYOK.

(Angolból.) Fordította ifj. Molnar György.

II. FEJEZET.

A hajótörést szenvedett utasok.

Egyszer Adam kapitány hajótörést szenvedett és mintegy husz menekült egy nagy Óceánban fekvő lakatlan szigetre vetődött. Egy tekintetben olyanok voltak mint Robinson Crusoe, t. i. szerencsések valának néhány nagybeszű és kényelmet nyújtó tárgyat megmenteni a romból. De nem mehetett hajójukra, mint Robinson Crusoe, mielőtt elpusztult s nem kuthattak ki minden található hasznos tárgyat; semmit sem kaphattak, mint a mit a tenger a partra vetett, tehát mindössze igen kevés birtok. Rendszabályok lett: ki mit talált, az övé, vagy amint a matrózok kifejezték: „Találni meg tartani.” Ennek következménye az lett, hogy a kis személyzet ugyancsak elkezdett nyakraforra kereskedni. Három ember például a partra birt szállítani egy ládát, mely 12 pár csizmát tartalmazott, különböző nagyságúakat. Ez a szerencse őket egy időre egészen a bo-

pedig azolta sok mindenről meggyőződhetett: miket még akkor vérmes reményeknek sugaraiként üdvözölt, ma már csak illusziók. Hanem hát ő azért most is kapva kap az 1875. XXVI. t. ezíken, s mindent elkövet, hogy népszerűtlensége az új adókat.

A kormány nem mondta soha, hogy valami nagy lelki örömmel hozta be a ló, kocsis, eseldtartási stb. adókat, hanem elismerte mindég, hogy azok a helyzet kényseresítő nyomása alatt születtek. De születtek akárhogy, a vég az, hogy: törvény. És midőn a kormány a törvény végrehajtásáról gondoskodik, midőn ezen új adók kivételének munkálata van szőnyegen, mit tesznek jámbor kollegáink?

Felajdulnak. A kormány megnyuzza a népet. Beszélnek jogtalan csúrescsavarásról, törvénytelen elferdítésről, s elvakultságokban a török basák korszakára hivatkoznak, s jobbnak állítják a török korbasót, s a Scherling szuronyokat. A kormány be akarja hozni a Kun László szekerét. A kormány megnyuzza a népet.

Legfőbb bajuk, hogy a kormány nem fogadja el a bevallási íveket szent irásnak, hanem erőlesen nyomoz. Kacagani lehetne rajta, ha nem volna olyan igen szomorú. Hiszen maguk az ellenzéki lapok hozták nagy diadalul az a silány eredményt, melyet a fővárosi összerülés kiadott, hiszen ők, maguk mutatták fel a bizonyítékokat, hogy mennyire lehet hinni a bevallási ívekben? Bizony erőlesen kell a kormánynak nyomozni, utánna nézni a gazda szemével mindennek, mert hát a bevallási ívekben figuráló polgári becsület mellett nagyon könnyen hoppon marad. Fájdalom, hogy így van.

Ha már most ezen szükségesszerűt érel, ezen nélkülözhetlen nyomozás alkalmazzasok megtörténik a tévedés, hogy egy erkélye vadászfegyvernek iratik be, ha egy kocsis minősége felett tévesen vettek ki az adó, azért nem lehet félrevernai a haragot, mert lát az az összeíró hivatalnok sem mindentudó. Ott a törvény útja. A jogorvoslat nincs elzárva senki előtt. A kinek baja van, használja a talpát a ne jaggasson. A jogért nem jaggatni kell, hanem követelni azt. A szabadelvi kormányunk principiuma a törvény, ezelja a törvényes rend. Az igazságszolgáltatás sorompója nyitva mindenki előtt.

Hanem az ilyen szavakra siketek az ellenzéki fülek. Tudják ők azt jól, hogy nincs, nem lehet olyan mindenhatóság a kormány közegeinek, hogy tévedések a törvénytjenek. Nem is azért kiabálnak. Beszél az érdekek és a pártgyűlölet. Szidják a kormányt, mert nehéz kijátszani, s alig maradhat megadótlanul egy némely szélbál báró uniformis eselésege a „béres” czime alatt, de meg az is nagyon kedves dolog volna: fegyver adó nélkül valódszgatni a más tilalmasában. Aztán finis coronát, a markunkba nevetni a finansz kijátszásán. Ez is szélbál erény.

A másik pártgyűlölet. Tudják, hogy mennyire odiosusok nemcsak az új, hanem a régi adók is; tudják, hogy ezen adózetés elleni izgatással milyen renomélet lehet szerezni a plebs előtt; sympáthiát a lármás ellenzék, s antipáthiát a kormány ellen. Nem gondolják meg, hogy ez nem ellenzés, hanem izgatás, baha elleni büni, mely által a hazamentő ezelök elérésének

vetnek elébe akadályokat. Megesalják e hanggal magukat, talán elkekezdése jönnek saját meggyőződésükkel, s mégis kiabálnak, izgatnak, csakhogy egy kis drágán vásárolt népszerűséghez juthassanak. Hát csak hajrá! Ha lesz fül, mely hiszen nekik. — legyen. A kormány erélyt, mely kötelessége, nem fogja e „nagy zaj semmiért” megingatni s akárhogy gnyulódnak, ámitanak, jajveszkelnek, a törvényes alapon mindég elmondhatja csak-azért is a kormány: sic volo, sic jubeo.

Ugyvédi könyvek. A m. kir. igazságszolgálati miniszter az 1874. XXXIV. t. cz. 59. §-ában nyert felhatalmazásából kifolyólag körrendeletet intézett az ügyvédi kamarához, az e. f. kir. bíróságokhoz és valamennyi kir. bíróságokhoz és valamennyi kir. ügyészhez, melyszerint mindenyakorló ügyvéd 2 könyvet köteles vinni, u. m. a) ügyvédi könyvet és ennek kiegészítését b) mutatókönyvet. Az ügyvédi könyvek pontos vitele felett az ügyvédi kamarák viszik a felügyeletet.

Az izz. községekterületi elnökök értekezletének, mely a napokban nyitott meg a fővárosban, tegnapi ülésében, melyet Schveiger Márton ur d. e. 9 órákor megnyitott, mindenek előtt az izz. iróda évi jelentése olvastatott fel és vetéttet helyesb tudomásul. Ennek utána a gyűlés következő napirendet foglaltott el:

- a) az izz. iskola alap költségvetésének megállapítása. b) az izz. rabkiképzede felállítására vonatkozó indítványok tárgyalása. c) az iskolai segélyek miképen kiosztása: d) a kerületi elnökök több rendbeli indítványai.

A DEBRECZENI VÁROSI KUTAK VIZENÉK ELEMZÉSE.

Több oldalról nyilvánított kíváncsalmaknak eleget téve, a debreczeni városi kutak vizét minőlegesen elemeztem azon alkátrészekre, a melyek vagy az egészségére nézve kártékony hatásúak, vagy pedig a viznek kellemetlen ízű kölcsönöznek és azt a házi szükségélt fedelésére kevésbé alkalmassá teszik. Mint az egész-

Trefort Ágoston vallás- és közoktatási miniszter unal tisztelettel, 1 órákor b. Wencleheim Béla miniszter elnök ur és 1 1/2 órákor Tisza Kálmán belügyminiszter ur által fogadtatott. Mindhárom helyen dr. Ligeti József ker. elnök ur adott a zsidóság a fölötti örömeinek kifejezést, hogy a „rabbi képezde építése végre tényre válik, egyszersmind azon kérelmet terjesztve elő, hogy a miniszter urak ezen közügyvet ezentul is hathatós pártfogásukban részesítsen méltóztatassanak. A küldöttség mindhárom helyen legszívessebb fogadtatásban részesült és a miniszter urak mindnyöjköül azon ígéretet vette, hogy a magyarhoni zsidóság azon törekvést, miszerint rabbiük az ország szívében magyar nyelvben és szellemben neveltsenek, teljesen méltányolván, annak érvényesítését támogatni készek. A gyűlés az albizottság jelentését ma tárgyalja.

Valóban sajnáljuk, hogy ez élekes értekezletnek a Bihar-Békés kerületi derék elnök Steinfeld Antal ur gyengédkedő egészsége miatt nem vehet részt.

A hazelnöki kandidatiók véget értek a „P. N.” azon biztos hírével, hogy Ghyecz Kálmán szerdán d. u. elfogadta a házelnökségnek jelöltséget. Az érdekelmek megöszült hazafi megválasztása bizonyára egyhangulag fog történni, mi nem is lehet másképp oly egyenes lelkű, derék hazafiával szemben, mint Ghyecz Kálmán. A főrendi ház elnökévé a kormány ajánlatára ismét Majláth György országbíró fog kinevezettni. Alélnök választásul Szögyényi-Marich László lesz. A korelnökséget a 76 éves Zsedényi Ede fogja vinni. Utána legidősebb képviselő Boer, ki 74 éves.

A magyar bulzetról írja a „N. fr. Presse”, hogy az főképe a közgazdaságban a lényeges megakartatásokat fog tartalmazni, melyvel Széll expozíjakor akóra meglesni a képviselőházat A budgetvita a földrati vita után azonnal meg fog történni.

sége nézve ártalmas alkátrészt, ki kell emelnem az ammoniát, mely az állati anyagok (ürülékek stb.) rothadás folytán keletkezik és az eső sz. vízzel a talaj árjába jut. Kirtékonyak kell ezen anyagot tekintenünk, hogy ha oly mennyiségben találatik a kutvizben, hogy jelenléte érzékeny vegyszerekkel, az illeto viz elpárologtatása nélkül, jölkimutatható. Ehez igen közel áll a légeny-sav, mely az ammonia élenyélése folytán származik és a kutvizben káli, natrium, mész, stb.-hez, köve, mint

KÜLFÖLD.

+ Szerbia. Mint a „P. Napló” Belgrádból tudósítja, ott regóta nem volt oly általános forrongás észlelhető, mint az idén. A kormány a maga részéről semleges akur ugyan maradt, de a nép hátrahozott háborút óhajt, s naponta csoportosan fölfegyverkezve lépki a határt. A nép érzelmi viharoszenen hínköldöknek. A kereskedő, az iparos, a tanító, a földműves a hivatalnok, a tanuló elhagyta foglalkozásukat, s nyitlan kószálnak a háborúra. E pillanatban senkiesem tudja, ki lesz holnap miniszter. A Stofca-Granic-Ristic kombináció oly sok nehézségek átközik, hogy a tárgyalások eredménye nem is sejtendő. Azonban a személyi kérdés mindnem egészen háttérbe szorult. A békét folytatni egyetlen kormány sem lesz képes, ha a Hercegovinai mozgalom még sokáig tart.

Törökország. A rég jelzett személyváltozás tegnapielőtt csakugyan végbement a török kormányban. Essad basa nagyvezér beadta lemondását, melyet a szultán el is fogadott. Utódja Mahmud pasa lesz, kinek helyét az államtanács elnökségében Mehemed Rusli basa foglalta el. Essad basa azonban nem hagyja el az államszolgálatot, hanem a külügyi tárczát veszi át, míg a pénzügyi tárcza Sidik effendire bizatik.

KELETI DOLGOK.

+ A „Times” berlini tívurata szerint Ausztria-Magyarország konstantinápolyi követe azt indítványozta a portának, hogy aljon Hercegovinának félig független (semi independent) administrtiót, minót Kréta szigete is kapott az e helyen kirtört lázadás után. A porta rá nem állt erre, mivel le akarja verni a felkelést, mielőtt reformokat engedélyezne. Ugyanezen tívurát szerint Szerbia azért semleges, mert ezzel legjobbat árt a portának. Ha ugyanis ellenséges magatartást követne Szerbia, a Porta csapatjai azonnal megszállhaták s nyitva volna az ut Hercegovinába, míg egy a török csapatsületromsavas-kali (sületrom) — natrium, mész, stb. van jelen. A víz kellemetlen ízére befolyással vannak a chlor (mint chlor-cholium, chlorkallium, chlorammium, konyhasó), a kénsavas vegyületek (gyeps, kénsavas natrium és káli), továbbá a mész vegyületek (gypsz, chlorcalcium), utóbbiak a vizet keményné és a főzés és mosásra alkalmatlanná teszik.

A következő kimutatás az elemzett vizeket foglalja magában, kitüntetve egyes részletességgel az elemzés eredményét:

Table with 15 columns: Alkárészek, Főpánczi (cassium), Péterit (antim.), Hatvan-utcazi, Szent-Anna-utcazi, N.-várad-utcazi, Ref. kő, római ispotály, Csapó-utcazi, Czigány-utcazi, Miklós-utcazi, Gőz-malmi ivóvíz, Katonai kórházi, Gilyányi-kaszárnyai, Gázgyár háttá mögötti, Gilyányi-kaszárnyai, Nagy erdei, Homokkerti, Csuszaház. Rows include Ammonia, Chlor, Kénsav, Mész, Légénysav, Ammonia, and Meggyezés.

A idézett kimutatás azt bizonyítja, hogy a kutvizeknek mindegyikében (a homokkerti kivételével) találatik ammonia, ha még oly csekély mennyiségben is. Jóságára nézve első helyen áll a homokkerti és a nagy erdei kutviz; második helyen a gőz-malmi ivóviz;

harmadik helyen a péteritai, a hatvan-utcazi és a cigánykúti; negyedik helyen a csapó-utcazi és a reform-kőrodi; ötödik helyen a miklós-utcazi; hatodik helyen a gázgyár háttá mögötti. Legrosszabbaknak találattak a főpánczi, nagy-

Debreczen, 1875. aug. 14. Dr. Schwarzer Viktor, tanár.

lyongók fejévé tette. Cserébe a csizmákért, melyekre mindeniknek igen nagy szüksége volt, kaptak bizonyos részeket a többiek által talált czikkékből. Egyik ember, ki szeszeket talált, oda jött és egy palaezk rumot kínált egy pár csizmáért. Egy másik ember asztalos szerszámokat talált, s ő épen nem tudta azokat jól használni, míg ismét egy másik ember, ki a csizmákat találta, asztalos volt, s nagyon szerette volna a szerszámokat. Soha keményebb alkúról nem hallottam, mint melyet ez a két ember csapott. Az asztalos kínált egy pár csizmát a láda szerszámért. „Nem”, mondá a másik, „a csizma igen hasznos bizonyos tekintetben; de azt jelenti, hogy maga szeretne tőle megszabadulni. S én úgy hiszem, hogy egy láda szerszámért sokkal többet fogok kapni egy pár csizmáért. Azonkívül inkább szeretném én a szerszámokat megtartani. Nem vagyok oly ostoba, hogy egy szegyet nem tudnék a fába verni, vagy pedig egy fűrészt épen úgy használni, mintha sohasem tettem volna mást egész életemen át.” Nem tudtak sehogy sem meggyezni. A láda tulajdonosa sokkal jobban járt, ugyanis egy pár csizmát kapott valamelyik embertől, mivel egy csizmát napra kölcsön adta neki eszközeik. Ezalatt a napra kölcsön adta neki eszközeik. Ezalatt a napra kis gyarmat ugyancsak el volt foglalva apró kunyhók építésével, melyekben aludtak s véde voltak a vihar ellen.

reit, Green semmit sem vesztett, mert senki sem tudta neki azok használatát annyira viszonzni, mint az asztalos maga; mivel senki sem tudta azokat oly jól használni, mint az asztalos. Ugyanezen alkalommal az asztalos is nyert, mert legjobban uton tudta felhasználni mesterségét s neki minden szükséglete fedezettett társai által, kiknek számára dolgozott. Általában az egész gyarmat sokat nyert, hogy ha az asztalos dolgozott a szerszámokkal, mert ahelyett, hogy lábujjaukat vágta volna le s ujjaukat metszettek volna el a rontották volna a szerszámokat a legrosszabb, legerendmentelenebb s legsikertelenebb módon, most megmenthették saját bőrüket, a szeszeket nem rontották el s dolgaik jól voltak végezve; és viszont az asztalos szolgálatait, minden férfi vagy nő adott neki valamit, amit legjobban tudott készíteni vagy találni.

volt következő napra neki, nejének, gyermekeinek és még sok más embernek; Collinsné pedig a legjobb kötőnő, kinek padja nagyon különösen nézett volna ki, ha maga készíti, készített volna hat pár harisnyát az asztalosnak a palért; tehát általánosan elhatározták, hogy kiki saját mesterségét folytassa és pedig állandóan Collins János és két más ember, anyai hálal és vaddal el tudta látni az egész gyarmatot, amennyit csak ehettek. Collinsné magát is keresték a kézi munkában való ügyessége miatt. Egyik ember, ki kovács volt, legokosabbnak találta, minden vasat, mi a romból megmaradt, összeszedni, felolvasztani és abból szeszeket, csuprokat, vasedényeket kész. stb. kénit; a kárt, melyet az asztalos szerszámai szenvedtek az ügyetlen használat következtében, kitudta javítani. Általában mindenki talált tért melyen könnyebben és jobban boldogult minál. Két gyermek is volt, ezeknek is volt mindig elég dolguk a fa-szedéssel a kovács és a konyha számára; a parton is folyvást keresgettek a romból megmaradt vasdarabok, vagy akármi érczet, miób a kovács aztán bizonyosan szeszeket és főző-edényeket készített.

(Folyt. köv.)

ek csak a terger felől juthatnak a fölkelés színhelyére.

A francia s osztrák consulok kivül Oroszország regusai consula, Janisa államtanácsos is el fog a fölkelőkhöz küldetni. A Porta biztos csak Server pasa, Ahmed Hamdi pasa Bosznia helytartójává nevezették ki. Dervis pasát mudir vagy marsallá léptetik elő.

A „Poll. Corr.” határozottan megzafolja azon hírt, mely szerint Szerbia a porta által occupáltak. E vélemény azon híren alapult, hogy a porta Szerbia határán Nicsa mellett nagy sereget concentrált, melynek vezérévé Hussein Avni pasa nevezették ki.

Ugyancsak a „Pol. Corr.” írja, hogy a fölkelők Trebinje ostromát elnapolták, mert Cetinjeből azt tanácsolták nekik, hogy nyugodtan várják be, míg az elemti szerekből kifogyva, önként megadják a trebinjei helységről. Belgrád híri szerint a fölkelők elfoglalták Melechit, melyet 2000 embertől álló helységi védett.

HELYI HIREK.

— Kovács Lajos ur, Debreczen város polgármestere, ki gyengélkedése folytán hosszabb szabadság időt volt kénytelen igénybe venni, bár egészsége meglehetősen helyreállott, mindazonáltal orvosai tanácsára nyugalomba kíván lépni, s már e hó 26-án be is adta fentnevezett állásáról való lemondását, mely a jövő közgyűlésen fog tárgyalatni. — A lemondott polgármester ur Debreczen város szolgálatában, és pedig hű és lelkiismeretes szolgálatában öszült meg, s a valóban megérdemelt nyugalomba, e város összes lakosságának szeretete, tisztelete s nagyrabecsülése fogja kísérni őt. — E nyugalomba lépésel nem fogja őt a város teljesen elveszteni, mert a felette fontos magánlevéltárnoki állást, melyet Kovács Lajos ur az évek hosszu során át ritka szakismerettel, s lankadatlan buzgalommal kezelte, ezennel is viselni fogja. Debreczen város közönségének nagy megnyugvására.

— Kinevezések. A fellegi f. évi aug. hó 20-án kelt elhatározásával Erdődy gróf

ot a magyar főlovász mesteri méltóságra nevezte ki. Inkey Nádor, kamarás és földbírtokos a Szent-István rend kiskeresztes vitéze pedig, saját és törvényes utódai részére a magyar báróságot díjmentesen nyerte.

— Imre Sándor főiskolánk volt kiváló irodalom tanára, jelenleg kolozsvári egyetemi tanár városunkba érkezett, s pár napot itt fog tölteni. Isten hozta körünkbe az általánosán tisztelt kitünő tudóst!

— Növény kedvelőknek! Emelítettük már, hogy Füvészkert utca elején gyönyörű nyári kép terül el, legalább ilyen formát alkot az ott elterülő tágas utcái helyiséget buján fedő parély, és a dudának ezértele neme. Mennyiben hiába ajánlottuk e szép idylli helyiséget a t. rendorségi figyelmébe, felhívjuk ezennel a t. növénykedvelőket, hogy onnantól ilyesféle növényeket maguknak ingy en szerzhessenek. Reméljük, hogy a konkurrentia nagy lesz.

— H.-Böszörményben, az ottani fűdő helyiségében a natalásig holnap, azaz Vasárnap d. u. zárkörű táncvigalmat rendez, Kis s Lajos elsőrendű zenekara mellett.

— A gyalogverseny-társulat holnap tartandó versenyére jelentkezett 8 pályázó közül, 2 visszalépett. A megmaradt 6 pályázó névsora a következő: 1. Kálnay Sándor, jelenviszálaga: zöld. 2. Tóth Odón, j. sz. rózsapiros. 3. Nánássy Lajos, j. sz. fehér s égszín. 4. ifj. Gyürky Sándor, j. sz. zöldfehér. 5. Kiss Mór, j. sz. megszín. 6. Schlesinger Miklós, j. sz. rózsaszín s zöld.

— A gyalogverseny-társulat által rendezett távgyalogó-verseny holnap tartatik meg. Ezzel kapcsolatban alkalmasszerűnek véljük ismételten fölemlíteni a következő részleteket. A verseny célpontja Nagyvárad, a hátrahagyandó út hossza 38,333 bécsi öl, vagyis 9 és 1/4 német mérföld és 333 bécsi öl, mit a pályázók 15 óra alatt kötelesek megtenni. Az indulás a Népkeret bejáratánál történik a verseny napján, reggeli négy órakor, hova is a pályázók, a versenybírák, indítók, és az egylet egyéb tagjai már egy órával előbb összegyűlnek. Háromnegyed 4 órakor az egybegyűlt pályázók előtt az egylet elnöke által felolvasatnak a versenyszabályok, melynek megtartására magát minden egyes pályázó becsületszóval kötelezi. Ezután kezükbe adnak igazolványt, jelvényeit feltűztesnek, s pontban 4 órakor jel adatik az indulásra. Balázs Kálmán népenzetársulata egy indulót kezd jászani s a pályázók utnak indulnak. Utánuk 5

percz mulva Budaházy Endre elnök, Farkas Géza indító, Boschetti András pályabírók bérkocsin indulnak, s ellenőrzés végett a pályázókat egész Nagyváradig fogják kísérni. Velük megy belmunkatársunk Denedek Sándor, is mint lapunk tudósítója. Váradon a beérkezőket a torna-egylet az érkezők elé vasuton Borsra küldötté mezenst, mely aztán az első távgyalogó mellé csatlakozva az utat vissza Váradra gyalog teszi meg.

— Lenkey Gyula és Bagyola Emma volt színtársulatunk tehetséges két tagjának eljegyzési ünnepére a napokban tartatott.

— Balázs Kálmán zenetársulata ma este a „Fehérő” udvarkertjében fog játszani. — A gazdasági bizottságny f. hó 30-án, azaz hétfőn délután a városkóza kistársaság terében ülést tart. Tárgyal egy miniszteri leirat felolvasása, s több polgárosításért benyújtott kérvény, szolgáland.

— Temesváry egymásután szerződötti társulatahoz a legkitünőbb eróket. Pár nap előtt a Kühnelné, Toperezer Ilka szerződését volt alkalmunk jelezhetni, ma örömmel értesíthetjük olvasóinkat, hogy Tamásy is megnyerte társulatahoz. Legálább a „Kelet Népe” tegnap esteli számában így olvastuk:

— Színházunk szeptember 16-án nyílik meg. Minthogy e színház előzőr van magán vállalkozó kezében, írja a „P. N.” a megújító előadást némi ünneppelösséggel fogják összekötni. Temesváry prólogot fog elszavalni, s ezenkívül egy egy felvonásos dramoletet adat elő, melynek tárgya Debreczen város történelméből, a török uralom idejéből van merítve. A prólogot s a dramoletet Pokorny Jenő irta.

— Temesváry Lajos budai színezgatót színészei egy értékes ezüst billiommal lepték meg kedden, Lajos napján. Ritka igazgató dícsereidhetik nálunk azzal írja a „K. N.” hogy társulata ily ószinte ragaszkodással viseltessék iránta, a mit Temesváry minden tekintetben megérdemel. Rendszerető, kötelességszerű, művelt ember, a kit tagjai nemcsak félnek, de szeretnek is. Temesváry megköszönte a szíves megemlékezést, és egy estélyt rögtönzött a „Három alma” vendéglőben bel színészei még éjfélt után is kedélyesen mulattak. Néhány színésznőnek tánczóul kedve támadt, s rögtönzöttek is olyan vidám táncmulatságot, hogy csak úgy rengtet belé a föld.

— Sidoli társulata a ma hajnali vonattal távozott városunkból. Október 2-kán

azonban utjog visszatér, miután az akkori város tartamára előadási engedélyt nyert.

— Teledgi fűdőintézete holnap Aug. 29-kén délutáni 2 óráról kezdve, Pénteken szeptember 3-ikig a gozszakán tisztítása miatt zárva lesz.

— Szerencsétlenség. Midőn tegnap délután a csapó-vezes utcán levő szegények malomban, három fiu gyermek együtt játszott — sikerült nekik köfelemelés feletán könyvvé lett keringőt megindítani, a mely fogai által közölök egy 5 éves fiut megragadva — az orsóhoz vonszolt, hol aztán a gyermek alrészén elvezesélyes sérüléseket szenvedett.

— A kapitányi hivatalnál felfüggesztés folytán üresedésbe jött fogalmazói állásra ideiglenes minőségben, városunk főispánja által Erdélyi István, ki azon hivatalnál már évek óta mint igató és kiadó működött vala, — alkalmaztatott.

— A helybeli magánosoktól használatra kivett honvéd kinstári lovak, az oszi hadgyakorlatokra behívott honvéd huszárok használatra végett, az illetők részéről ma előállítattak, melyek aztán a kellő vizsgálat után az átvételök végett ideérkezett főhadnagy felügyelete alatt, Nagyváradra utnak indítottak.

— Szülők és gyámok szíves figyelmébe. Van szerencsém a t. ez. szülétek tisztelettel értesíteni, miszerint 23 év óta fennálló leánynevelő intézetemben a tanév jövő szeptember 1-én veszi kezdetét. Valamint eddig ügyő jövő tanévre nézve is fönygelmem oda irányult, hogy csak tapasztalt és a közönség előtt előnyösen ismert taneróket nyervek meg intézetemnek. Egyszerűsödött bátor vagyok a t. ez. közönséget értesíteni, miszerint intézetem érdekében költséget és fáradságot nem kímélve, személyesen voltam Bécsbe, ahol oly született francia nevelőnő voltam szerencsés segédemmel megnyerni, ki anya- és a német nyelven kívül mindennemű női munkát ért, centimetre szerint ruhaméretéket vesz, készít és tanít, kívánságra varrógépi oktatásban is részesíti a növendékeket. Intézetemet a t. ez. közönség pártfogásába ajánlva maradtam. Debreczen, 1875. aug. 25-én. Zengei Jánosné.

Felölös szerkesztő: Szabó Antal.

x Az „Europa” kávéház nyári helyiségében aug. 28-kán szombatn fényes

zenecestdy fog tartatni Oláh Józsi jeles zenekara közreműködése mellett.

Piaczi árak Debreczenben.

Auguszt. 24-én A l s ó é f e l s ő árak: 1 méro buza 3.50—4.50, 1 méro kétszeres 3.00—3.20, 1 méro rozs 2.60—2.80, 1 méro árpa 1.50—1.60, 1 méro zab 1.60—1.70, 1 méro tengeri 2.60—2.80, 1 méro köles 1.50—1.60, 1 méro kása 3.75, 1 zsák burgonya —, 1 máza szalonna 41. 42. 43. frt., 1 máza háj 42. 43. 44. frt.

NYILTÉR.

Az

első debreczeni árverési intézetben

— e héten árverés nem tartathatván, — következő tárgyak árverésen kivülis igen jutányos árban kaphatók u. m.: arany és ezüst ékszerek, arany és ezüst férfi és női órák, arany és ezüst pénzek, ezüst evő készletek, hátultöltő fegyverek, 1 mangurlo gép, férfi és női ruhák, asztal és ágyneműek, stb.

Női és férfi divatraktár Singer varrógépeket, Singer varrógépek és szalagok. Az elismert és oly nagyon kedvelt legjobb eredeti amerikai Singer varrógépeket, melyekből az utolsó évalatt 241,679 darab adatott el, hivatalos kimutatás szerint, tisztelettel ajánlom, különösen: családok, szabók, szűrszabók, suszterek és varrónők részére, mint a legjobb és felülmúlhatatlan varrógépet. Részletfirtésére is. Holvay Gyula, a valódi Singer-gépek egyedüli raktárnoka Debreczenben. Csipkék és fehérneműek.

H I R D E T É S E K.

Uri divat ezikkek. Czepléd utca 2. szám alatt. 2 frt. 50 kr. egy gyermek nyári öltöny, 4 frt. 50 kr. egy fekete Lustres kabát, 8 frt. 50 kr. egy egész férfi nyári öltöny, 3 frt. 50 kr. egy fehér Piquet mellény, 14 frt. 50 kr. egy nyári Havellock (köpeny) kapható. ROTT LIPÓT ÉS TESTVÉRE FÉRFI DIVATTERMÉBEN. Czepléd utca 2. szám alatt. Férfi ingek. Mindenemű uti eszközök. Nemez és szalma kalapok.

27. számú ÁRJEJYZÉKE a nagyváradai „LÁSZLÓ” GÖZHENGER MALOM örleményeinek. Bizományi raktáron DEBRECZENBEN. Csanak Józsefnél. Egész zsák vételnél. bécsi sulyban, kötelezettség nélkül, ingyen zsákkal, készpénz fizetés mellett.

Table with 2 columns: Item description and Price. A. Buza dara nagyszemű 13.50, B. " aprószemű 13.50, C. " középszemű 12.—, 0. Királyliszt 13.20, 1. Lángliszt 12.60, 2. Montliszt 12.10, 3. Zsemlyelisz I. rendű 11.50, 4. " II 10.70, 5. Fehér kenyérlisz I. rendű 9.70, 6. " II 8.70, 7. Barna kenyérlisz I. 8.20, 8. " II 7.20, 8 1/2 " III 6.—, Körpa finom zsák nélkül 2.15, durva " 1.95. Debreczen, augusztus. 21. 1875.

Mandel Ignác előbb P. MAYER FARKAS borkereskedése. piacz-utca Nánássy ház 2137. sz. a. szolgál a legjobb késznséges új- és ó érmelléki-bakar asztali borokkal, budai, sas-hegyi, egri és vöszlani vörös borokkal palaezk-, iteze és akószámra; — továbbá kitünő tokaji borok, a legjobb bel és külföldi esemegeborok, francia és magyar pezsgőkkel a legjutányosabb árért.

Eladó ház. A néh. Vászárhelyi Györgyné Németi Juliánna hagyatékához tartozó darabos utcazi 1050 sorszámú ház és utánna való külső földje, kedvező feltételek mellett szabadkézből eladó. Értekezhetni az örökösök megbízottjával Szabó Antal ügyvédde. (Lakik Debreczenben Hatvan utca 1517. szám alatt.) 249. 3—3

KUBINYI KÁLMÁN DEBRECZENBEN. Lovagló készletek, Vadászati kellékek, Férfi kalapok, Férfi nyakkendők, Ujbol berendezett raktárát — a mostani vásárra — minden üzlethez tartozókkal bőven ellátta. Eső-ernyők, Töltet és illeczikkekkel, Női pipere, loszállított árban!!!. A még fennmaradt 100 drb selyem napernyő — azok között nagyobb részt 6 frt. 7 frt. 8 frt. 10 frtos — tetszés szerint választva drbja 2 frttől 4 frtig kapható!

HIRDETMEYNY. A „Debreczeni építkezési asztalos egylet”-nek van szerencsése ajánlani a n. é. közönség beces figyelmébe, hogy üzleti helyiségünkben nagy mennyiségű tökéletes jó száraz anyagból készletben vannak: szobapadlózatok (Padiment) és ezekkel a legjutányosabb árba számítva, ugy helyben, mint vidékre megrendelés után szolgálhatunk, elvállaljuk a lerakását is, igen mérsékelt díj mellett. Egyszerűsödött tudatjuk, hogy bármimemű asztalos munkák készítését, különösen az építkezéseknél szükséges munkálatokat a leggyorsabban és legjutányosabban képesek vagyunk kiállítani. Midőn tehát a n. é. közönség figyelmét és pártfogását tiszteletteljesen felkérjük, üzletünket ajánlva beces pártfogásokba, maradjunk teljes tisztelettel: a „Debreczeni építkezési asztalos-egylet.” 188. 6—10. Varga-utca 2217.

Vállalkozó kerestetik koszttadásra. A debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet földmives iskolájában a Pallagon körülből 30 tanuló élelmezésére ezennel árlejtés nyitattik. A vállalkozót az intézet ellátja teljes konyha és asztali felszereléssel úgy, hogy minden töke vagy más befektetés nélkül megkezdhető a vállalat. Vállalkozó a gazdaságban kényvelmes lakást és minden az üzlethez tartozó keletkeket nyer. Jelentkezési határ idő szeptember 3-ik a meddig minden más feltételek meitkinthetők napoként délelőtt a gazdasági tanintézetben Péterfia-utca végén. 152. 2—3. Az igazgatóság.

Makk eladás. Székelyhídi uradalomhoz tartozó székelyhídi, kis-kereki, véd-harszt, albis és kereszturi erdőségeken levő idek makktermés eladó. — írásbeli ajánlatok, a megígért összegnek 10% ával mint bánompénzzel, f. év szept hó végéig az uradalmi számtartósnágnál fogadtatnak el. Székelyhíd, aug. hó 25. 1875. 251. 2—3 Fichtner, erdőmester. Egy jó házból származott gyakornok kerestetik, Svoboda József üzletébe. 247. 3—3. Egy 253. 1—3 jóházból való fiu gyakornok felvétetik a Rott Lipót és Testvére Férfi-divattermében. Czepléd utca 2-ik sz. a.

Előfizetők helyben házhoz. Egész Pénz, Nyelv, Egy h. Előfizetési hely városi könyv épület, az udvar K. Lajos és ifj. kedésükben, v.

Debreczen

— Az augusztus 20-án tartott parlamenti dor-utcazi palotát melyet a képviselő törvény.

Sok minden ez. Első mozzana mikődésének, mentnek chablort egy magasztos tésére adott fele Magyarországot sormuan áll a bu vagy nem lenni?

Ha vissza folyamára, azon meríthetjük, hogy gondolkodásu nemzet magaslátára mok kérélhetlen talános csatlakodás morális nyílvrint is e párt, a Magyarországon mely feltételezi Honnét van ez? zan gondolkozák csak kevés részakódó nagy szava pártalakulás nagtalált azon rem Magyarorszá örömnépeket nem lambudget éhes torka.

Ez a jövő o — Megmenteni háztartás egyensttal a haza becsere vállalkozott melyen haladni f ez, melyen együtt azon kérdése pénzügyi kérlésorit a nap.

Az ellenzék bet. Ki volna el minden előtt? — jaik hangját ne rezni? Hanem o a rohamos erősz hamarkodásával, tivizmus czopfja a szabadelvű párgya-szorgalmató selő választások utóbbi eszközt f vonván épny a a rák politikáját ralismsüt ismert csakugyan szent.

A szabadelvű párté s adat: keresztily a kezdeményezédelmeknek orosz csaknem egészen Sokan vetik szemére, hogy s hogy a próbált bátor az erős munka, a szívós maitól visszarialom, melylyel o szélén: , szárnya

A „Debrecze

NÉPSZERŰ TAN

Fordította

A hajótörés

Volt egy uti vodett hajónak, ki sen ilyen Robinso egy elhagyott szimint valami czéha. Az ő principiuma lap, minden nap u molhatatlan mennyi sohasem viselt eg legértékesebb szivrokot imi, legrdrág és gyimölcsöt csak sen nincs ideje. M társai a kereskede